

ORGANİK TARIM DENETİM PROGRAMI

Organik Tarım ile ilgili Kontrol Prosedürü, Raporlama ve Sertifikasyon prosedürü, ilgili standartlar ve yasalar doğrultusunda düzenlenmiştir Türkiye’de 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu ve 18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (=TR Organik Yönetmeliği)”in uygulanması ile ilgili kurallar düzenlenir.

Denetim programı aşağıdaki şekilde yapılandırılmıştır:

- Müşebbis tarafından faaliyete ilişkin güncel bilgi ve belgelerin sunumu (Organik Sistem Planı)
- Kontrol
- Sertifikasyon

DOĞAL TOPLAMA DENETİM PROGRAMI

Doğal toplama faaliyeti ile ilgili gereklilikler TR Organik Yönetmeliği Md. 6 (6) (c), Md. 13 (1) (ç) ve ilgili alt bentlerde düzenlenmektedir. Genel kurallar için Md.5 ve 6 da göz önünde bulundurulmalıdır.

1. Organik Sistem Planı (OSP)

Organik Sistem Planı doldurularak EGETAR’a kontrolden önce onay için gönderilmelidir. Organik Sistem Planı faaliyetin güncel durumunu yansıtmak için sürekli olarak güncellenmelidir. Değişiklikler en geç bir sonraki kontrol öncesi sertifikasyon kuruluşuna bildirilmelidir.

EGETAR tarafından bir Organik Sistem Plan şablonu sunulmuştur. Bu, aşağıdaki öğelerden oluşmaktadır:

- İlgili standart için toplayıcının(müşebbisin) Uygunluk Beyanı
- Faaliyetin ve tesislerinin komple tanımı
- Bütün üretim prosedürlerinin- ve araçlarının tanımı; böylece EGETAR bunların ilgili standart ile uygunluğunu onaylayabilir.

2. Doğal Toplama Faaliyetlerinin Kontrolü

Kontrol esnasında faaliyetin tümünün ilgili standart şartları ile uygunluğu onaylanmaktadır. Yılda en az bir kez haberli yerinde bir kontrol gerçekleştirilir. Ayrıca haberli ve/veya habersiz kontroller, Kontrol prosedürünün bir parçasıdır. Kontrolör, kontrol için gerekli görülen bütün dokümanları, kayıtları talep etmekle ve onaylamakla yükümlüdür ve buna yetkilidir.

2.1. Organik Sistem Planı (OSP)

Genel olarak kontrol Organik Sistem Planındaki beyanların onaylanmasına ve tesiste tespit edilenlerin mukayesesine dayanmaktadır. Gerekli olduğu takdirde düzeltmeler yapılmalıdır. Bu kontrolör veya müşebbis tarafından yapılabilir ve müşebbisten buna ilişkin ilave bilgi ve belgeler sunması talep edilebilir.

2.2. Tesiste/Yerinde Kontrol

- Yerinde kontrol faaliyetin bütün kısımlarını kapsamaktadır, yani toplama alanı, depolama, toplama istasyonları, işleme/ambalajlama tesisi
- Yardımcı malzemelerin depolanması ve bunların uygulanması
- Ürünlerin ayrılması

Faaliyetin bütün üretim prosedürleri ve araçları ve de aşağıdaki konular ile ilgili standart ile uygunluk konusundaki bütün somut tedbirler denetime tabidir:

- Yıllık toplama zamanları ve toplama alanlarındaki diğer faaliyetler
- Toplama yöntemlerinin sunumu ve bunların doğal yaşam alanının dayanıklılığı ve toplama bölgesindeki türlerin korunması üzerindeki etkileri
- Toplama potansiyelinin ve toplamanın ekolojik etkilerinin değerlendirilmesi
- Toplama sonrası işlemler
- Organik ürünlerin ve organik olmayan ürünlerin ayrımı
- İzlenebilirlik
- Doğal toplama ürünlerinin tanımlanması (etiketler ve sevkiyat dokümanları) ve ambalajlanması
- Malların akışı (miktarlar)

Hazırlayan	Onaylayan
Zir.Yük.Müh.Cüneyt ÖZBAŞBUĞ(Kalite Yön.)	Zir.Yük.Müh.Cüneyt ÖZBAŞBUĞ(G.Müdür)

ORG-F05

2.3. Dokümanların Onaylanması

Aşağıda belirtilen dokümanlar kontrolörün denetimine tabidir:

Toplama alanının tanımı

- Toplama alanlarının tanımlanması için ilgili haritalar
- Her türlü doğayı koruma yasaları veya düzenlemeleri veya toplama faaliyetine müsaade eden izinler
- Toplama alanlarında bulunan veya bitişik olan herhangi bir tarımsal veya kültür alanlarının tanımı, özellikle kullanım tipi ve yoğunluğu ile ilgili
- Son konvansiyonel faaliyet, ilaçlama vb. (özellikle orman pestisitleri, resmi makamların bu konudaki teyidi)
- İşleme ve depolamayı belirtecek şekilde binaların haritası

Muhasebe kayıtları aşağıda yazılanların kontrolüne olanak sağlamalı:

- Toplama alanı, toplama tarihi, toplayıcılar, mahsul/üretim miktarları, ilgiliyse kayıplar
- Bütün toplanan mahsullerin listesi
- Bütün toplayıcıların listesi, izlenebilirlik için dokümanlar dâhil
- Depodaki bütün ürünlerin listesi
- Malların teslim alma dokümanları (makbuzlar, satın alma kaydı: listeler veya muhasebe)
- Sevkiyat evrakları (defterler, miktarlar, nakit, tanımlama, sevkiyat evrakları, faturalar, nakliyat)
- İzlenebilirlik Tedbirleri
- Ürün reklamasyonları, düzensizliklerin/yaptırımların söz konusu olması halinde müşterinin uyguladığı düzeltici faaliyetlere ilişkin bilgiler

2.4. Kontrol Raporu

- Kontrol raporu, kontrol sonuçlarını tanımlayan nihai belgedir. Kontrolör tarafından doldurulur ve hem kontrolör hem de müteşebbis ve/veya yetkilisi tarafından imzalanır.
- İlgili standartla ilgili tespit edilen uyumsuzlukları ve de uygunsuzlukların düzeltilmesi için denetlenen tarafça uygulanmak üzere belirlenen tedbirleri belgelendirir. Kontrol raporunun sonuçları sertifikasyon için esastır.

2.5. Olası diğer Prosedürler

- Numune alımı daima mümkündür, ancak şüphe hallerinde zorunludur.
- Ambalajların ve/veya etiket malzemelerinin örnekleri
- Faaliyetin ek kısımlarının denetimi
- İlave kontroller

3. Sertifikasyon

- Sertifikasyon, Kontrol raporu ve Organik Sistem Planına ve kontrol sırasında alınan müteşebbisle ilgili diğer ek belgelere dayanmaktadır.
- Gerektiğinde, sertifikasyon için Yaptırım kataloguna uygun olarak ilave tedbirler (koşullar, düzeltici faaliyetler, yaptırımlar) koyularak yazılı şekilde müteşebbise iletilmektedir.
- Bunların uygulanması EGETAR tarafından Yaptırım katalogunda belirtildiği şekilde, kanıt belgelerin incelenmesi ve ilave kontroller gerçekleştirilerek doğrulanır.
- Sertifikasyon kararı / sertifika tanzimi

Hazırlanan bu Denetim Programı bir modeldir ve nihai değildir. Faaliyete özel durumlar tarif edilen bu programda belirtilen uygulamalar dışında başkaca uygulamaları da gerektirebilir. Bu program, EGETAR tarafından ilgili standarda uygun olarak sertifikasyon prosedürünün uygulaması esnasında yön gösterici görevini yapmaktadır. Denetim programı değişikliklere tabidir.

4. Sertifikasyon Sonrası Süreci

Organik Tarım Kapsamında Yaptırımlar

1. Uyarı:

Tespit edilen tüm uyumsuzluklar için öncelikle uyarı yapılır. Düzenlenen uyarılarda düzeltici faaliyet süreci belgenin düzenlendiği tarihten itibaren kontrolörün belirleyeceği süre içinde Müteşebbis tarafından tamamlanmalıdır. Yaptırım gerektiren sebeplerin çözülmemesi halinde askıya alma uygulanır

2. Askıya Alma:

Hazırlayan	Onaylayan
Zir.Yük.Müh.Cüneyt ÖZBAŞBUĞ(Kalite Yön.)	Zir.Yük.Müh.Cüneyt ÖZBAŞBUĞ(G.Müdür)

ORG-F05

Uyumsuzluğun zamanında düzeltilmemesi durumunda etkilenen ürün ve/veya ünite askıya alınacaktır, askıya alma işlemi müteşebbise yazılı olarak bildirilir.

Kalıntı bulunması durumunda askıya almak için daha fazla nedenler araştırılabilir.

Askıya alma sırasında, ilgili ürün organik üretim metoduna referans ile satılmaz (sonuç olarak hiçbir işlem-ürün satış-sertifika verilemez) ve askıya alma ile ilgili ürünlerde hiçbir sertifikasyon işareti kullanımı mümkün değildir.

EGETAR, potansiyel olarak onaylanmamış var olan ürünün, ürünün geri toplatılmasını ve etiketin düzeltilmesini de içeren, düzeltici bir faaliyete tabi tutulmasını isteyebilir.

Organik sertifikasyonun askıya alınma durumu, gerekli olan düzeltici önlemler uygulanıp doğruluğu sağlanıncaya kadar yürürlükte kalır. İlgili uyumsuzlukların müteşebbis tarafından 1 ay içerisinde düzeltilmemesi durumunda; müteşebbisten konuyla ilgili açıklama istenir. Müteşebbisin konuyla ilgili açıklamaları ve süre uzatması isteğinin uygun bulunması durumunda (eksik, yanlış belgenin tahmini hazırlanabilme süresine göre) 1-6 ay arasında ek süre verilir.

3. Geri Çekme (İPTAL)

Müteşebbisin, askıya alınma verilen zaman süresi içinde askıya alma nedenleri üzerinde yeterli çalışma yapmaması durumunda, sertifika geri çekilecektir (iptal etme ya da geçersiz kılma da denilmektedir).

Bir sertifika geri çekildikten sonra, olası bir sonraki kontrol sırasında tam bir kontrol yapılmalıdır. Yeni bir fiziksel kontrol sırasında standardın bütün konuları değerlendirilmelidir.

Müteşebbis, devam etmek istemediğini bir sonraki kontrolden önce belirtirse, onunla yapılan sözleşme durdurulur.

EGETAR, sözleşmesi iptal edilen müteşebbise ait bilgileri 15 gün içerisinde Organik Tarım Bilgi Sisteminden(OTBİS) siler.

Hazırlayan	Onaylayan
Zir.Yük.Müh.Cüneyt ÖZBAŞBUĞ(Kalite Yön.)	Zir.Yük.Müh.Cüneyt ÖZBAŞBUĞ(G.Müdür)